

Arkivsak-dok. 201605245-1
Arkivkode ---/Q10
Saksbehandler Siv Tørudbakken

Saksgang	Møtedato	Sak nr
Hovedutvalg for samferdsel og areal	07.06.2016	49/16
Fylkestinget 2015-2019	16.06.2016	43/16

Finansiering og utbygging av tiltak på fylkesveg 311 - Presterødbakken/kryss/gs veg

Sammendrag

Vestfold fylkeskommune ønsker å be Statens vegvesen om å utarbeide et faglig grunnlag for lokalpolitisk behandling av bompengesøknad for tre prosjekter på og langs fylkesveg 311 i Tønsberg kommune. Det forutsettes at Tønsberg kommunene fatter likelydende vedtak.

Det forutsettes også at Tønsberg kommune stiller garanti for forskuttering av midler til prosjektering av tre tiltak på fylkesveg 311; utvidelse av Presterødbakken, nytt Presterødkyss, samt gang- og sykkelveg mellom Presterødkrysset og Olsrødkrysset. Lånet tilbakebetales gjennom en fremtidig bompenggeordning med innkreving i 2 bomsnitt, dvs. bommen på fv. 311 ved Presterødkrysset og bommen på fv. 460 i Slagendalen. Tiltakene ønskes i realisert før bominnkrevningen starter.

Fylkesrådmannens innstilling

1. Vestfold fylkeskommune ber Statens vegvesen utarbeide et grunnlag for lokalpolitisk behandling av bompengesøknad for prosjektet Trafikkløsninger i Presterødområdet
2. Det forutsettes at Tønsberg kommune søker Statens vegvesen om en avtale om forskuttering, og senere refusjon i form av bompenger, av inntil 7 mill. til prosjektering av trafikkløsninger i Presterødområdet og 2 millioner til rente- og administrasjonskostnader, til sammen 9 millioner kroner.
3. Som for tilsvarende saker legges til grunn at det ikke blir noe inndekning hvis Bompengefinansiering av trafikkløsning i Presterødområdet ikke får tilslutning i Stortinget. Tønsberg kommune risikerer i så tilfelle å måtte kostnadsføre prosjekteringskostnadene.
4. Det forutsettes at Tønsberg kommune forskutterer eiendomskjøp og grunnerverv. Disse eiendommene skal i neste omgang overføres til Vestfold fylkeskommune.
5. Vestfold fylkeskommune aksepterer at Tønsberg stiller garanti på fylkeskommunal veg
6. Vegfinans AS gis mandat til å etablere et nytt bomselskap for prosjektet. Tønsberg kommune gir, via Vestfold fylkeskommune, et ansvarlig lån på 125.000 kr til Vegfinans AS for å stifte det nye selskapet i henhold til gjeldende aksjonærs- og samarbeidsavtale.

7. Frem mot endelig lokalpolitisk behandling av bompengesøknad skal størrelsen på private bidrag avklares.

Tønsberg, 23.05.2016

Egil Johansen
fylkesrådmann

Sverre Høifødt
direktør

Saker til behandling og eventuelle vedlegg til sakene ligger på www.vfk.no
Se under Snarvei og velg Politikk: møter og saker.

Direktelink til Politiske møter og saker: <http://opengov.cloudapp.net/meetings/vestfoldfk>

Innledning:

Tønsberg kommune og Vestfold fylkeskommune ønsker å be Statens vegvesen om å utarbeide et faglig grunnlag for lokalpolitisk behandling av bompengesøknad for tre prosjekter på og langs fylkesveg 311 i Tønsberg kommune.

Saksutredning:

Det foreslås at Tønsberg kommune stiller garanti for forskuttering til prosjektering av tre tiltak på fylkesveg 311; utvidelse av Presterødbakken, nytt Presterødkyss, samt gang- og sykkelveg mellom Presterødkrysset og Olsrødkrysset. Lånet tilbakebetales gjennom en fremtidig bompenggeordning med innkreving i 2 bomsnitt, dvs. bommen på fv. 311 ved Presterødkrysset og bommen på fv. 460 i Slagendalen. Tiltakene ønskes i utgangspunktet realisert før bominnkrevningen starter.

Prosjektet var opprinnelig en del av Bypakke Tønsberg-regionen, men det er lokal enighet om at siden det ønskes en raskere fremdrift for dette prosjektet enn fremdriften for en bompengefinansiering av bypakken totalt sett, fremmes dette som en egen sak. Prosjektet er viktig for næringsområdet Kilens videre utvikling, samt at det legges til rette for økt kapasitet og forbedrede løsninger for alle trafikantgrupper. I det videre arbeidet bør en optimalisere løsningene for kollektiv, sykkel og gange innenfor regulert areal, inkludert kollektivfelt eller sambruksfelt.

Prosjektet planlegges nedbetalt før en starter innkreving av prosjektene i bypakken. Hvis ikke prosjektet skulle bli vedtatt av Stortinget, så er det aktuelt å ta det inn igjen i Bypakke Tønsberg-regionen, samt å søke de forskutterte midlene refundert gjennom bypakken. Dersom det skulle bli aktuelt med en oppstart av innkreving for bypakken før Presterød-prosjektet er ferdig nedbetalt må en komme tilbake til hvordan dette skal løses.

I forbindelse med arbeidet med Bypakke Tønsberg-regionen er det utarbeidet et notat som vurderer om det er mulig å la dette prosjektet finansieres ved innkreving av bompenger i to punkt. Notatet viser at dette lar seg gjennomføre med en mulig nedbetalingstid på 3-4 år, gitt visse forutsetninger. Dette vil bli nærmere vurdert i arbeidet med faglig grunnlag.

Prosjektkostnader (foreløpige tall)

Det er i forbindelse med Bypakke Tønsberg-regionen gjort en grov vurdering av projektkostnadene. Disse er anslått til 120-135 millioner kroner (2015-kroner). Anslaget inkluderer grunnerv for omlag 50 mill. kr (tall fra Tønsberg kommune), og om lag 7 mill. til prosjektering. Prosjekteringskostnad i mellomstore prosjekter ligger erfaringsmessig på om lag 5 % av anleggskostnaden. I tillegg bør det settes av 2 mill. til rente- og administrasjonskostnader.

Det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til disse kostnadene, og disse må vurderes nærmere i arbeidet med grunnlaget for bompengefinansiering.

I tillegg til projektkostnadene kan det være behov for å oppgradere bomstasjonene, da utstyret er modent for utskiftning. Dette må også vurderes i det videre arbeidet.

Det er knyttet rekkefølgekrav til etablering av rundkjøring før videre utvikling av Kilen handelspark, Solkilen og Kilden kino.

Rekkefølgekravet er anslått til om lag 25 millioner kroner. Dette vil kunne redusere nedbetalingstiden med om lag tre-kvart år, eller alternativt gi en lavere bompengetakst.

Planstatus og gjennomføring

Det foreligger godkjente reguleringsplaner for alle tre tiltakene, og neste fase er prosjektering og grunnerv. Dette kan startes opp så snart det foreligger midler til disposisjon. Anslått tid

til prosjektering er om lag et år. Erfaringsmessig er det behov for ca. et år også til grunnnerverv (vil foregå parallelt med prosjektering). Selve byggetiden er anslått til ca. 2 år (2 hele sesonger).

Med oppstart av prosjektering og grunnnerverv i løpet av 2016 kan tiltaket stå ferdig tidligst høsten 2019.

Garanti for låneopptak til prosjektering

Tønsberg kommune må stille garanti for låneopptak til prosjektering uten at det foreligger en vedtatt bompengeproposisjon. Før denne foreligger kan man ikke være sikker på at Stortinget vil vedta en bompengefinansiering av prosjektet. Dette er en risiko Tønsberg kommune må ta.

Det må foreligge spesiell avtale dersom disse kostnadene senere skal kunne dekkes inn med bompenger. Hovedregelen er at kostnader fra før Stortinget har vedtatt utbyggingen ikke kan dekkes gjennom bompenger. Utgifter til planlegging kan imidlertid dekkes dersom dette er avtalt med Statens vegvesen Vegdirektoratet. Med «planlegging» menes her reguleringsplanlegging, byggeplanlegging/prosjektering og arkeologiske undersøkelser/utgravninger.

Søknad om at forskutterte midler kan tilbakebetales gjennom en fremtidig bompengoordning behandles lokalpolitisk og sendes gjennom Statens vegvesen Region sør.

Risiko

Tønsberg kommune bærer den økonomiske risikoen for det forskutterte beløpet dersom det ikke skulle bli en bompengoordning. Konsekvensene av et slikt utfall vil være at kommunen vil måtte belaste sitt driftsregnskap med påløpte kostnader.

Garantiansvaret for de forskutterte midlene opphører når Stortingsproposisjonen er vedtatt og bompengeselskapet har etablert finansiering. Bomselskapet etablerer, med grunnlag i Stortingsproposisjonen og en bompengeselskapsavtale med Statens vegvesen om rett til å kreve inn bompenger, en finansieringsordning for prosjektet og lån som er benyttet til forskuttering av planmidler blir innfridd. Forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier (FOR 2001-02-02 nr. 144) krever at vedtak om garanti er tidsavgrenset. Garantien gjelder derfor frem til vedtatt bompengeproposisjon i Stortinget for Trafikkløsninger i Presterødområdet og det er innhentet lån i selskapet med grunnlag i inngått bompengeselskapsavtale.

På dette stadiet i planleggingen er det en risiko for at prosjektet ikke blir gjennomført, og at bompengeinnkrevningen ikke kommer i gang. Dette vurderes til å være en reell risiko som må hensyntas ved behandling av saken, da konsekvensene for driftsbudsjettene i kommunen vil bli betydelig om dette skulle inntreffe.

Eksempler på risikomomenter er:

- Behandling i Samferdselsdepartementet og i Stortinget
- Kostnader/økonomi (tekniske/geologiske forhold)

En bompengoordning forutsetter lokalpolitisk enighet om tiltakene før man kan søke tilslutning for en bompengoordning i Stortinget.

Grunnerverv

Tønsberg kommune tar ansvar for eiendomskjøp og grunnnerverv. Ved realisering av prosjektet videreselges eiendommene til Vestfold fylkeskommunen uten mellomlegg. Det vil bli inngått en tilbakekjøpsavtale med Vestfold fylkeskommune.

Risiko

Dersom prosjektet ikke realiseres, vil Tønsberg kommune sitte igjen med eiendommene som vil ha en verdi og derfor kan kostnadsføres i investeringsregnskapet. Disse kan gi fremtidige inntekter i form av leie eller salg. På denne måten reduseres risikoen for kommunen.

Fremdrift

Tabellen under viser en mulig fremdrift, med forbehold om en smidig prosess politisk og administrativt.

AKTIVITET	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Politisk behandling								
Vedtak om igangsetting av arbeid med faglig grunnlag for bompengefinansiering								
Utarbeidelse av faglig grunnlag								
Avtale med VD om at forskutterte midler kan dekkes av bompenger								
Vedtak i TK og VFK av faglig grunnlag								
Vedtak i Stortinget om oppstart bygging								
Utbygging								
Prosjektering/byggeplan								
Grunnnerverv								
Konkurranse entreprenører								
Anlegg								
Konkurranse entreprenør bomstasjon								
Oppsetting av bomstasjoner (konkurranse)								
Oppstart innkreving								
Innkrevingsperiode								

Politiske vedtak

Mulighet for godkjenning i Stortinget av bompengefinansiering Politisk behandling

Tønsberg kommune og Vestfold fylkeskommune ber gjennom vedtak i denne saken Statens vegvesen om å fremme dette prosjektet for Stortinget.

Med utgangspunkt i lokalpolitiske vedtak på bestilling av en bompengeutredning, vil Statens vegvesen Region sør utarbeide et faglig grunnlag som skal ligge til grunn for endelig vedtak i kommunen og fylkeskommune om bompengefinansiering av prosjektet. Det faglige grunnlaget skal vurdere om bompengepakken er realiserbar innenfor gjeldende retningslinjer og økonomiske rammer.

Videre prosess er at vedtakene sendes Statens vegvesen Region sør. Statens vegvesen vil normalt bruke 1-3 måneder til forberede og sende saken over til Samferdselsdepartementet. Den videre prosessen er politisk styrt. Samferdselsdepartementet avgjør om de vil fremme saken for Stortinget. Statens vegvesen erfarer at det er store variasjoner i tidsbruken fram til et eventuelt Stortingsvedtak

Fylkesrådmannens bemerkninger:

Fylkesrådmannen anbefaler at Tønsberg kommune og Vestfold fylkeskommune ber Statens vegvesen om å utarbeide et grunnlag for bompengefinansiering for tre tiltak på og langs fylkesveg 311 i Tønsberg kommune.

Forslaget innebærer at Tønsberg kommune stiller garanti for låneopptak for tre tiltak på fylkesveg 31. Tønsberg kommune vil garantere for kostnader til prosjektering før en vet om Stortinget vil godkjenne bompengefinansiering av prosjektet og bærer risikoen for disse kostnadene. Tønsberg kommune vil foreta grunnnerverv og eiendomskjøp. Det inngås en tilbakekjøpsavtale med Vestfold fylkeskommune.

Bompengefinansiering av trafikkløsning i Presterødbakken håndteres ikke som en del av Bypakke Tønsberg-regionen, men som et selvstendig prosjekt. Fylkesrådmannen er derfor mer usikker på hvordan dette vil bli vurdert av Samferdselsdepartementet og Stortinget. Den begrensede størrelsen på bompengeprosjektet kan også være en utfordring.

Det er usikkerhet knyttet til vedtak i Stortinget. Det er imidlertid fylkesrådmannens oppfatning at det legges stor vekt på om det er lokal enighet om prosjektet når Stortinget behandler saken. Fylkesrådmannen er ikke kjent med at bompengesøknader som tilfredsstillt formelle krav, og som har lokalpolitisk tilslutning, er blitt stoppet ved sentrale myndigheters behandling av saken.